

ใบความรู้ ภาษาไทยถิ่น

ภาษาไทยถิ่น หมายถึง ภาษาที่ใช้สื่อสารกันเฉพาะตามท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศไทย แต่ถึงแม้เสียงและคำของแต่ละท้องถิ่นจะต่างกันแต่ความหมายคงเดิม

ภาษาไทยถิ่น แบ่งออกได้กว้าง ๆ เป็น ๔ ถิ่น คือ ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาไทยถิ่นกลาง และภาษาไทยถิ่นใต้ นิยมเรียกสั้น ๆ ว่า ภาษาเหนือ ภาษาอีสาน ภาษากลาง และภาษาใต้

เนื่องจากประเทศไทยมีภาษาไทยถิ่นแตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องมีภาษากลางเพื่อใช้สื่อสารให้เข้าใจตรงกัน ซึ่งภาษากลางที่ใช้กันในประเทศไทยคือ ภาษาไทยถิ่นกลาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ยังมีภาษาไทยมาตรฐาน หมายถึง ภาษาที่ใช้เป็นภาษาราชการ ใช้ในโอกาสที่เป็นทางการ ใช้ในโรงเรียน สถานศึกษา หรือหน่วยงานราชการ เป็นต้น

คำภาษาไทยถิ่นบางคำใช้คำเดียวกันในภาษากลาง แต่อาจต่างกันเฉพาะเสียงที่ออก เช่น คำว่า **พ่อ**

ภาษาไทยถิ่นเหนือ	ใช้ว่า	ป้อ
ภาษาไทยถิ่นใต้	ใช้ว่า	ผ่อ

บางคำอาจใช้ต่างคำกัน เช่น คำว่า พุด
 ภาษาเหนือ ใช้ว่า อู้
 ภาษาอีสาน ใช้ว่า เว้า
 ภาษาใต้ ใช้ว่า แหลง

คำบางคำแม้เป็นภาษาถิ่นด้วยกัน หากต่างจังหวัดกันก็ใช้เสียงต่างกัน เช่น คำว่า พี่สาว

เชียงใหม่ เรียกว่า ปี้
 แพร่ เรียกว่า ไญ้ หรือ แญ้ย
 น่าน เรียกว่า เอ้ย หรือ ปี้เอ้ย

คนไทยควรใช้ภาษากลางให้ถูกต้องชัดเจน ถ้าอยู่ในท้องถิ่นใดก็พูดภาษาถิ่นนั้น ๆ ด้วยความภูมิใจ

ตัวอย่างภาษาไทยถิ่นเหนือ

คำ	ความหมาย	คำ	ความหมาย
กาด	ตลาด	ตุง	ธง
ง่าว	โง่	ล่ำ	อร่อย
ป้อ	พ่อ	เยี้ยะ	ทำ
แอ่ว	เที่ยว	ตุ้เจ้า	พระ
เตี้ยว	กางเกง	เมื่อย	เป็นไข้ไม่สบาย

ตัวอย่างภาษาไทยถิ่นอีสาน

คำ	ความหมาย	คำ	ความหมาย
อู้	พูด	บักนัด	สับปะรด
ฮัก	รัก	เลาะ	เที่ยว
ห้าว	หัวเราะ	จอก	แก้วน้ำ
อ้าย	พี่	เกิบ	รองเท้า
คิดฮอด	คิดถึง	ข่อย	ฉัน, ผม

ตัวอย่างภาษาไทยถิ่นใต้

คำ	ความหมาย	คำ	ความหมาย
โกปี้	กาแฟ	แตงจิ้น	แตงโม
ขี้หก, ขี้เห็จ	โกหก	พุงปลา	ไตปลา
หรรอย	อร่อย	หลบบ้าน	กลับบ้าน
ลอกอ	มะละกอ	เคย	กะปิ
คง	ข้าวโพด	ข้องใจ	คิดถึง เป็นห่วง

เปรียบเทียบคำภาษาไทยถิ่น ๔ ภาค

ภาษาไทย ถิ่นกลาง	ภาษาไทย ถิ่นเหนือ	ภาษาไทย ถิ่นอีสาน	ภาษาไทย ถิ่นใต้
พ่อ	ป้อ	อีพ่อ	ผ่อ
ฉั่น	เป็น	ข่อย	ฉาน
รัก	ฮัก	ฮัก	หรััก
ข้าง	ข้าง	ซ้าง	ซ้าง
มอง, ดู	ผ่อ	เป็ง	แล
เพื่อน	เปื่อน	เสี้ยว	เฟื่อน
พูด	อู้	เว้า	แหลง
โกหก	ซี้จู้	ซี้ตั่ว	ซี้หก
กลับบ้าน	ปิ๊กบ้าน	กลับเฮียน	หลบบ้าน
สนุก	ม่วน	ม่วน	นุก
กิน	กิน	กิน	กิน
ฝรั่ง	มะแก้ว	บักสีดา	ชมพู่
มะละกอ	บะกล้วยแต่็ด	บักหุ่ง	ลอกอ
สับปะรด	บะขะนัด	บักนัด	หย่านัด
อร่อยมาก	ลำแต่ๆ	แซบอีหลี	หรอยจั่งหู้